1851.

LEEUWARDER COURANT.

DINGSDAG den 23 DECEMBER.

Door het invallende Kersfeest zal de Courant van Vrijdag den 26 December e. k., op ZATURDAG den 27sten worden uitgegeven.

De middelprijzen van de *in-* en *uitlandsche Tarwe* en *Rogge*, waarnaar de setting van den prijs van het *Tarwe-*, *Rogge-* en *Zwitserschbrood* moet worden geregeld, zijn op de markt van Vrijdag den 19 December 1851, te *Leeuwarden*, geweest als volgt:

Van de *Tarwe* per mudde	*f* 8,30.
Van de *Rogge* per last, voor het *Roggebrood* . . .	- 210,00.
Van de *Rogge* per last, voor het *Zwitserschbrood* . .	- 210,00.

Leeuwarden, den 20 December 1851.

De Commissaris des Konings in de provincie Friesland,
VAN PANHUIJS.

's GRAVENHAGE, den 20 December.

In de zitting van de Eerste Kamer der Staten-Generaal van Donderdag, zijn ingekomen de laatstelijk door de Tweede Kamer aangenomene wets-ontwerpen tot bekrachtiging van provinciale belastingen en tot naturalisatie van verschillende personen.

Door de commissie van rapporteurs over het voorstel van den voorzitter betreffende de loting ter bepaling van den tijd van aftreding der leden is een verslag ter tafel gebragt. De beraadslaging over dat voorstel bepaald zijnde op heden, heeft de Kamer alstoen met 28 tegen 3 stemmen beslist, dat de eerste aftreding in 1853 zal plaats hebben, en vervolgens de voorgestelde wijze van loting met algemeene stemmen aangenomen; tegen de aanneming van het jaar 1853 voor de eerste aftreding hebben gestemd de heeren: *van Nispen van Pannerden*, *de Jonge van Ellemeet* en *van Foreest.*

In dezelfde zitting heeft de bedoelde loting plaats gehad, waarvan de uitslag is, dat zullen aftreden:

in 1853, de heeren: *de Bruijn*, *Verheij van den Bogaard*, *van Aylva van Pallandt*, *van Lidth de Jeude*, *Philipse*, *van Rijckevorsel*, *Borski*, *Bosch van Drakestein*, *van der Lek de Clercq*, *van Swinderen*, *Cost Jordens*, *de Sitter* en *de Villers de Pité;*

in 1856, de heeren: *van den Dries*, *van Sasse van Ysselt*, *van Meurs van Hulsthorst*, *Boxman*, *Blankenheijm*, *'t Hooft*, *van Beeck Vollenhoven*, *van Wessem*, *d' Ablaing van Giessenburg*, *van Andringa de Kempenaer*, *van Roijen*, *Tonckens en Beerenbroek;*

in 1859, de heeren: *van der Beken Pasteel*, *van Nispen van Pannerden*, *van Rhemen van Rhemenshuizen*, *van Weel*, *de Brauw*, *van Foreest*, *Insinger*, *de Jonge van Ellemeet*, *Martens van Sevenhoven*, *van Eijsinga*, *van Heeckeren van Wassenaar*, *Cremers* en *Regout.*

De beraadslagingen over de wets-ontwerpen tot bekrachtiging van provinciale belastingen en over de nog aanhangige naturalisatie-wetten, zijn bepaald op Maandag aanstaande des voormiddags ten elf ure. Na afloop van die beraadslagingen zullen de discussien over de begrootings-wetten voor 1852 aanvangen.

— In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van Woensdag, zijn ingekomen 6 missives van de Eerste Kamer, houdende kennisgeving van de aanneming van even zoo vele ontwerpen van wet.

Daarna zijn al de 14 wetten tot bekrachtiging van prov. belastingen in de onderscheidene provincien, zonder discussie, met algemeene stemmen aangenomen, zoo ook al de heden aan de orde gestelde naturalisatie-wetten, als van: *F. W. Selle*, *J. W. G Peltzer*, *L. Lehmann*, *J. H. Schröder*, *G. J. Wobbe*, *U. P. Tjaden*, *J. M. Puder*, *H. Busman*, *B. J. Lunnerman*, *L. F. W. J. O. Winters*, *J. H. Bergerhoff*, *H. H. Schrakamp*, *C. A. Goldenberg*, *P. H. Otterbein* en *F. M. J. Bellini.*

De commissie voor de petitien heeft daarna verslag uitgebragt op onderscheidene in hare handen gestelde adressen, allen bezwaren inhoudende tegen het met Belgie gesloten handelsverdrag. — *Griffie.*

In de zitting van Donderdag is ingekomen een ontwerp van wet houdende het reglement op het beleid der regering in de West-Indiën. Nadat de beraadslaging over het wets-ontwerp tot goedkeuring van artikelen of gedeelten van artikelen van het verdrag van handel en scheepvaart met Belgie geopend was verklaard, is, op het verzoek van den heer *Hoffman*, ondersteund door het vereischte getal leden, de openbare vergadering in comité-generaal veranderd.

In de zitting van gisteren is van regeringswege ingekomen een ontwerp van wet, strekkende tot verhooging van het 4de hoofdstuk der staatsbegrooting voor 1852 (*justitie*) — Dat ontwerp houdt in, dat het genoemde hoofdstuk vermeerderd wordt met een artikel voor tractementen en bureau-kosten van ambtenaren van 's Rijks-policie, ten bedrage van *f* 16000; waardoor die afdeeling wordt gebragt tot *f* 26,300.

Door de heeren: *de Fremery*, *Dullert*, *Lotsy*, *v. Zuylen*, *Meeussen*, *v. Nispen*, *Luyben*, *v. d. Heijde*, *Hengst* en *Poortman* is bij de Kamer ingediend een voorstel van wet, houdende wijziging van den accijns op het geslagt. Dit voorstel is mondeling door den heer *de Fremery* toegelicht, en zal naar de afdeelingen verzonden worden.

Daarna is de beraadslaging over het handels-tractaat met Belgie in comité-generaal voortgezet.

Dit comité-generaal is tot des namiddags 4 ure vergaderd geweest, en nadat de discussien in de avond-zitting van gisteren weder in comité waren voortgezet en ten einde gebragt, is in publieke zitting over het wets-ontwerp gestemd en het verdrag alstoen aangenomen met 34 tegen 21 stemmen.

Tegen de heeren: *van Hoëvell*, *van Hall*, *Metman*, *Poortman*, *van der Heyden*, *Botz*, *van Goltstein*, *de Man*, *Gouverneur*, *van Doorn*, *van Dam*, *van Zuylen*, *Dullert*, *Dommer van Poldersveldt*, *Moraaz*, *Smit*, *Hugenholtz*, *van Eck*, *Sloet tot Oldhuis*, *Hengst* en *Luyben.*

Afwezig de heeren: *Blaupot ten Cate*, *Reinders*, *Zijlker*, *Westerhoff*, *van der Veen*, *Huguenin*, *Jongstra*, *van Akerlaken*, *Bachiene*, *Anemaet*, *Jespers*, *de Poorter* en *Storm.*

Na kennisgeving van eenige ingekomen petitiën wordt de vergadering tot nadere bijeenroeping gescheiden.

— Bij de wet, ter regeling van de afkondiging der algemeene maatregelen van inwendig bestuur van den Staat, wordt voorgesteld, dat zij zullen werken terstond nadat de afkondiging daarvan in al de deelen van het Koningrijk bekend kan zijn, en dat dit bekend zijn zal worden gerekend op den *twintigsten* dag na dien der dagteekening van het *Staatsblad*, waarin de maatregel is opgenomen, of, wanneer ook gelijktijdige opneming in de *Staats-Courant* is bevolen, op den *derden* dag na dien der dagteekening van het *Staatsblad* en van de *Staats-Courant.*

LEEUWARDEN, den 22 December.

In de openbare vergadering van den Gemeente-Raad, Donderdag den 18 December ll. alhier ter stede gehouden, zijn onder anderen, de navolgende zaken, in behandeling genomen. Na de goedkeuring der notulen van de vorige vergadering dd. 11 December ll., wordt in de eerste plaats, ter verdere lecture in de secretarie gedeponeerd, een besluit van Gedeputeerde Staten van Friesland, waarbij de aandacht der Gemeente-Besturen wordt gevestigd, op het wenschelijke [illegible] verbetering, in het houden der vaste veemarkten, tot verzekering van een' [illegible]delijken veehandel. Eene resolutie als voren, houdende goedkeuring van her[illegible] leggers van onderhoudpligtigen van vaarten, wegen enz. in deze Gemeente, wordt voor notificatie aangenomen, zoomede, eene gelijke resolutie, waarbij het [illegible] van bijdragen voor het onderhoud der straten binnen deze gemeente, over [illegible] 1851, is goedgekeurd. Daarop is gelezen eene missive van Burgemeester en Wethouders der stad *Harlingen*, betrekkelijk de verpachting der tolhekken op *Ritsumasijl*, *Kingmatille* en *Kostille*, op nieuw voor den tijd van 5 jaren, welke missive ten fine van berigt in handen is gesteld van de heeren: mr. *C. Sleeswijk Vening*, mr. *A. J. Romein* en *G. O. Gorter.*

Vervolgens gelezen zijnde, een request van *J. W. Neuhaus*, directeur van de zwemschool en badinrigting te dezer stede, benevens directeuren van de zich gevormd hebbende societeit der aandeelhouders, de strekking hebbende, dat de verleende concessie aan eerstgenoemde worde ingetrokken, en op nieuw verleend, aan gedachte societeit, een en ander, onder zekere verpligting en bepalingen daarbij vermeld, is gezegd request, in handen eener commissie gesteld, bestaande uit de heeren: *N. T. Haverschmidt*, jhr. mr. *J. M. van Beijma* en *J. B. Drielsma*, om nopens deze aangelegenheid de vergadering zoo spoedig mogelijk voor te lichten.

Overeenkomstig de conclusie van het rapport der commissie, over een rekwest van *J. J. Roersma* te *Grouw*, tot het aanleggen van een tweede beurtveer tusschen *Leeuwarden* en evengenoemde plaats, is met eenparige stemmen op dit verzoek afwijzend beschikt.

Alsnu aan de orde zijnde, de behandeling der verordening houdende vaststelling van den rooster van aftreding der leden van den Raad in de gemeente *Leeuwarden* 1851, is dezelve aangenomen. Volgens dezen rooster nu, treden als Raadsleden af:

In 1853, de heeren; *Tromp*, *Waller*, *Speelman Wobma*, *Gorter*, *Vening* en *Wiersma;*

in 1855, de heeren: *Zeper*, *Bloembergen*, *Drielsma*, *Romein*, *Lojenga* en *van Beijma;*

in 1857, de heeren: *Beucker Andreæ*, *Albarda*, *Haverschmidt*, *Bruinsma*, *van der Kooi*, *Wijbrandi* en *van Beijma thoe Kingma;*

terwijl mede, als Wethouders, aftreden: op den 1 September 1854, de heer *Tromp* en op den 1 September 1857, de heeren *Zeper* en *Bloembergen.*

Vervolgens heeft de benoeming bij continuatie, tot lid der plaatselijke schoolcommissie, plaats van den heer mr. *C. J. van der Veen*, en is tevens, ter vermeerdering van gedacht collegie met een lid, de heer *L. Gescher* als zoodanig benoemd. Daarop wordt gelezen en voor notificatie aangenomen, eene resolutie van Heeren Gedeputeerde Staten dezer Provincie, houdende uitnoodiging, tot inzending tegen den 25 dezer maand, der Gemeente-Begrooting voor het jaar 1852.

Burgemeester en Wethouders brengen hierna een rapport ter tafel, over de oprigting eener Kamer van Koophandel in deze gemeente, waarbij wordt voorgesteld, deze zaak in een volgend jaar, in nadere overweging te nemen, zijnde dit het gevoelen der meerderheid hunner vergadering, terwijl een lid van dezelve, om het belang van de zaak, het wenschelijker achtte, terstond, tot de oprigting eener Kamer van Koophandel in deze gemeente, over te gaan. Nadat de Voorzitter, dit zijn gevoelen, had toegelicht, wordt besloten, de stukken betrekkelijk dit onderwerp, tot eene volgende vergadering ter inzage van de leden te deponeren. — Nog heeft de benoeming plaats van den heer *W. Eekhoff*, tot stedelijk archivarius alhier, voor den tijd van drie jaren en op een tractement van *f* 400. — Naar aanleiding van een request van eenige ingezetenen tot verplaatsing van de rivier-vischmarkt naar de Oosterkade, wordt het besluit genomen, dezelve provisioneel op de tegenwoordige plaats te laten blijven en, om over een jaar, op het onderwerpelijk verzoek, terug te komen.

Eindelijk brengen de commissien uit den Raad, belast met het onderzoek der stedelijke begrooting voor 1852, dienaangaande hun rapport uit, en is de voortzetting van dit punt uitgesteld tot eene volgende bijeenkomst, welke bepaald werd op Vrijdag den 19 December e. k., 's avonds ten vijf uren.

In de vergaderingen van den 19 en 20 December ll., is de begrooting dezer gemeente voor den jare 1852, in behandeling genomen, en, na daarover gehoudene beraadslagingen, vastgesteld, om aan Heeren Gedeputeerde Staten van Friesland, ter arrestering, te worden aangeboden, in voege als volgt:

voor buitengewone ontvangst ter somma van		*f* 44,912,25
in gewone ontvangsten ad		- 187,722,00½
uitmakende eene totale ontvangst van		*f* 232,634,25½
voor gewone uitgaven tot de som van . .	*f* 171,686,80	
en in buitengewone uitgaven tot een bedrag van	- 60,868,07½	
te zamen		*f* 232,554,87½
zoodat die begrooting sluit met een batig saldo van . . .		*f* 79,38

— De Ned. Herv. Gemeente te dezer stede had gisteren het genoegen te vernemen, dat Diakenen, dezer dagen, gelijk in 1849 en 1850, van een onbekend menschenvriend, als eene bijdrage tot vermeerdering van het fonds »tot ondersteuning van deugdzame behoeftige leden" wederom de aanzienlijke gift van *duizend* gulden hadden ontvangen.

— Te IJlst is op den 20 dezer tot lid van den Gemeente-Raad verkozen, de heer *A. J. Tijsma.*

— Ook uit Jorwerd wordt ons berigt, dat aldaar geene nieuwjaars-giften aan de huizen der ingezetenen zullen worden uitgereikt, en dat de behoeftigen van genoemd dorp, door eene buitengewone bedeeling daarvoor schadeloos gesteld zullen worden.

— Te Groningen is dezer dagen, na afgelegd examen en het verdedigen van verloskundige stellingen tot Doctor in de Verloskunde bevorderd de heer *H. Diephuis*, med. doctor te Augustinusga.

— Bij besluit van den 17 dezer, no. 23, heeft Zijne Majesteit goedgevonden aan de nagemelde officieren bij de rustende schutterij in deze provincie, op grond van art. 64 der gemeente-wet van 29 Julij jl., eervol ontslag te verleenen:

1ste afdeeling, 1 bataillon, 5de compagnie, aan den heer jhr. *U. J. Heerma van Beyma thoe Kingma*, als kapitein;

2de bataillon, 1ste compagnie, aan den heer jhr. *T. A. M. A. van Andringa de Kempenaer*, als kapitein;

5de compagnie, aan den heer jhr. mr. *J. Minnema van Haersma de With*, als 2de luitenant;

3de bataillon, 1ste compagnie, aan den heer *D. W. Crommelin* baron *van Heeckeren*, als 2de luitenant;

3de compagnie, aan den heer *D. J. V.* baron *van Sytzama*, als 1ste luitenant;

2de afdeeling, staf, aan den heer mr. *S. van Teijens* als kolonel, met vergunning om de uniform der schutterij en de onderscheidingsteekenen aan den rang van kolonel verbonden, voortdurend te blijven dragen;

3de bataillon, 3de compagnie, aan den heer jhr. mr. *F. H. van Beyma thoe Kingma*, als kapitein;

3de afdeeling, staf, aan den heer mr. *T. Mulier*, als kapitein-adjudant;

1ste bataillon, staf, aan den heer jhr. *W. J. J. D.* baron *thoe Schwartzenberg en Hohenlansberg*, als 1ste luitenant-adjudant;

2de bataillon, staf, aan den heer mr. *S. van Welderen* baron *Rengers*, als majoor-kommandant;

— Bij besluit van 17 December, mede onderteekend door den minister van justitie, heeft Z. M. de Koning, overwegende dat het belang van den staat vordert, dat het beleid der algemeene of Rijks-policie op andere grondslagen worde gevestigd, en de dienst van dezen tak van bestuur in al de deelen des Rijks op een eenparigen voet worde geregeld en in overeenstemming gebragt met de gemeente-policie, onder anderen het navolgende bepaald:

Het gezag over de algemeene of Rijks-policie berust bij den minister van justitie.

Voor het beheer dezer Rijks-policie wordt het Rijk verdeeld in vijf districten.

Het eerste bevat de provincie Noord-Brabant en het hertogdom Limburg; het tweede Gelderland en Overijssel; het *derde* Zuid-Holland en Zeeland; het *vierde* Noord-Holland en Utrecht; het *vijfde* Friesland, Groningen en Drenthe. Voor elk dezer districten wordt door Z. M. een directeur van policie benoemd, aan elk van welke eene bezoldiging wordt toegekend van ten minste *f* 2000 en ten hoogste *f* 3000, en voor bureau-onkosten een bedrag van ten minste *f* 300 en ten hoogste *f* 1000.

De directeuren waken, in hunnen dienstkring, voor de handhaving der wetten, reglementen en koninklijke besluiten, voor de rust en veiligheid van den Staat en voor de bescherming van goederen en personen. In het nasporen van misdrijven, welke zij niet hebben kunnen voorkomen, zijn zij der Justitie behulpzaam.

Zij treden voortdurend in overleg met de burgemeesters der gemeenten, ten aanzien van de dienstregeling der commissarissen en verdere ambtenaren der plaatselijke policie, die tevens aan de algemeene policie dienstbaar zijn. De burgemeesters doen mededeeling aan de directeuren van alle verordeningen en bevelen van algemeenen aard, binnen hunne gemeente uitgevaardigd. De directeuren wijzen hun de verbeteringen aan, welke de dienst, in het belang der algemeene policie, schijnt te vorderen, en doen, zoo dikwerf hun dit noodzakelijk voorkomt, om in de gemeenten zich persoonlijk te overtuigen van de geschiktheid van het personeel, den goeden gang der administratie, en de gezette naleving der gegevene voorschriften deswegens, een gemotiveerd voorstel aan den minister van justitie, welke de gemeenten zal aanwijzen, die in de rondreis en inspectie van de directeuren begrepen zullen worden.

— Bij besluit van 14 December jl., no. 71, heeft Zijne Majesteit goedgevonden:

1°. aan mr. *H. van Sonsbeeck*, minister van buitenlandsche zaken, en mr. *P. P. van Bosse*, minister van finantien, vergunning te verleenen tot het aannemen en dragen van de onderscheidingsteekenen van riddergrootkruis der orde van St. Mauritius en St. Lazarus, hun door Z. M. den Koning van Sardinie geschonken;

2°. aan den minister van buitenlandsche zaken voornoemd gelijke vergunning te verleenen voor het grootkruis der orde van den Verlosser, hem door Z. M. den Koning van Griekenland geschonken.

— Bij Koninklijk besluit van den 11 dezer, wordt de commissie tot de behandeling van 's Rijks muntmateriaal, ingesteld bij Koninklijk besluit van 17 Maart 1845, met den 1 Januarij 1852 ontbonden.

— De minister van finantien heeft den 12 dezer aangekondigd de rentebetaling op het grootboek der nationale schuld, rentende 2½ pCt. in het jaar, over het half jaar, verschenen op den 1 Januarij e. k., in de maand Januarij en vervolgens.

— Ingevolge aanschrijving van den minister van binnenlandsche zaken aan de commissarissen des Konings in de provincien, worden deze uitgenoodigd, om de rustende schutterijen naar behooren op het papier in orde te doen houden, en zoo zij dit ter eeniger plaatse niet mogten zijn, dezelven onverwijld in orde te doen brengen.

— Naar men verneemt, heeft het ministerie van oorlog de chefs der verschillende wapencorpsen uitgenoodigd, tot het opmaken en inzenden aan hetzelve van de nominative staten der manschappen, van de ligtingen 1847, 1848, 1849, en 1850.

— De Regering heeft besloten de miliciens, na eenmaal in den wapenhandel te zijn geoefend, in gewone tijden niet weder op te roepen. Als de bezuinigingen bij het departement van oorlog eene som disponibel stellen, zal die welligt worden aangewend, om eenige bataillons infanterie te doen kamperen; trouwens het oefenen van het leger in het groot, door het zamentrekken van een gedeelte daarvan in een exercitie-kamp, maakt een punt van ernstige overweging bij het departement van oorlog uit.

Als de wet op de nationale militie, waaraan druk wordt gewerkt, gereed is, zullen ook de wettelijke verordeningen op de schutterij worden gewijzigd.

— Uit Overijssel wordt het volgende medegedeeld: De vischvangst in de Zuiderzee is grootendeels vernietigd. Voor de eilanden en plaatsen als Vollenhoven, Blokzijl en Genemuiden is dit zeer schadelijk, vooral in den tegenwoordigen tijd, nu de panharing wordt verwacht om ze te rooken en naar binnen- en buitenlands te verzenden. De oorzaak zegt men, ligt in de beweging der stoombooten, maar zij moet veel eer gezocht worden in het aanzienlijk getal robben of zeehonden, die den haring des daags verslinden, de netten der visschers dikwerf doorbijten, zoodat de moeite van een geheelen dag zeilens dikwijls beloond wordt met schade aan net en want; er blijft dus voor den nijveren visscher niets anders over, dan des nachts eene hoogst onzekere vangst te wagen, omdat dan de robben zich niet te water begeven, maar op de drooge platen verblijven, om hunne jongen en zich zelven te beveiligen; men heeft reeds netten van ijzerdraad gemaakt, doch dit is een zeer onhandig vischwant. Het is niet alleen de panharing, maar ook andere visch, waarop de zeehond jagt maakt; het ware te wenschen dat er van hooger hand maatregelen werden genomen, om dat robbengedierte uit te roeijen.

De schelvisch, welke door de Schokkers in deze provincie wordt aangebragt, wordt thans grootendeels naar Amsterdam verzonden, alwaar zij voor Duitschland worden ingezouten.

— Men verneemt, dat onder de zeer aanzienlijke legaten, door wijlen den Bisschop van Curium, bij uiterste wilsbeschikking vermaakt, er ook een is, waarbij aan de protestantsche armen te Oegstgeest een kapitaal van *f*. 5000 geschonken wordt, waarvan de jaarlijksche interessen meer dan het dubbel bedragen der som, welke de Bisschop bij zijn leven jaarlijks aan die armen deed uitreiken.

— Den 15 dezer had te Londen de groote beestenmarkt, die gewoonlijk voor Kerstijd gehouden wordt, voor het laatst plaats op de markt der City, in Smithfield. De aanvoer was zoo groot, dat, niettegenstaande de aanzienlijke ruimte der markt, vijf honderd beesten wachten moesten, tot dat er eenige verkocht en weggevoerd waren. Per spoorweg werden aangevoerd 4500 runderen en 16,000 schapen. Men heeft opgemerkt, dat door het vervoer per spoorweg de beesten in veel gezonder toestand aankomen, dewijl zij hierdoor de vermoeijenissen van den togt, gedurende welken tijd hun voedsel bovendien onvoldoende is, ontgaan. Daarentegen is de vermeerderde aanvoer van levend vee weder afgenomen door de geriefelijkheid, welke de spoorwegen aanbieden om geslagt vee te kunnen verzenden, hetgeen vele kosten bespaart en meer voordeel oplevert voor de vetweijers in de provincien.

ROTTERDAM, den 19 December.

Uit het bevorens gemaakte zestal predikanten is gisteren door de Broederschap der Doopsgezinde gemeente alhier geformeerd het volgende drietal: DD. *S. Hoekstra Bz.*, te Akkrum; *P. Brouwer*, te Gorredijk, en *D. Harting*, th. dr., te Enkhuizen; — en daaruit door den kerkeraad beroepen ds. *S. Hoekstra Bz.*, te Akkrum.

Commissie van Landbouw.

Gelijk de zamenwerking van velerlei krachten tot het meest volkomene eens groot geheel noodzakelijk is, zoo was het ook met den landbouw. Met den mensch als geboren was deszelfs eenvoudigheid de zijne, met hem opgewassen, was ook zijne uitbreiding noodzakelijk, maar om aan de eischen zijner maatschappelijke weelde te voldoen was het onmogelijk geworden zonder den bijstand van verwante krachten in die verhouding voort te gaan.

Tot wetenschap verheven moest hij geschraagd worden door wetenschappelijke krachten, en zie daar: aardkunde, kruid- of plantenkunde, scheikunde, werktuigkunde, om geene meerdere te noemen, reikten hem de hand, en hij werd wat hij is, hij kan worden wat hij zijn zal, de beheerscher der aarde onder de hand van den mensch, zijnen heer.

Van hier het zoo zigtbaar streven naar meerdere volmaking en het aanvankelijk bereiken van eene meer gelukkige uitkomst dan onze vaderen mogten beleven. Van hier die bijeenkomsten van voorstanders en volijverige beoefenaren eener hoe langer zoo veel te meerder geschatte wetenschap, van hier de Commissien van landbouw voor de verschillendste oorden der wereld, aan welker hoofd wij dikwerf de doorluchtigste mannen des lands, ja als beschermheeren de regerende Vorsten ontmoeten, zoo als dit blijkens het gebeurde met Zeeland, met onzen Koning het geval is, en verder zoo als wij hopen en wenschen, worden kan.

En waarom bleef Friesland, het zelfstandige, verstandige, vernuftige, ijverige, volhardende en vermogende Friesland werkeloos toen de meeste harer medegewesten voorwaarts traden, om op breeden schaal te herstellen wat als rijks-instelling had opgehouden te bestaan?

Voor den vreemde zij het gezegd; hier wist men het.

Men vertrouwde op zijne Staten, het gold hier de aanmoediging van het al of niet van haar bestaan en hierin zouden zij voorzien, zonder [illegible] lende en beproevende wat beide behoefte en begeerte scheneen te vorderen [illegible]

De Commissie van landbouw werd daarna ingesteld bij besluit van den [illegible] gustus 1851, goedgekeurd bij koninklijk besluit van den 28 Augustus [illegible] no. 74, en door den Commissaris des Konings en twee daartoe gedelegeerde [illegible] ren Gedeputeerden, namens de Staten provinciaal geïnstalleerd op den 1 [illegible] cember jl.

Veertien leden (vroeger acht) ieder een District, zijnde het regterlijk kanton [illegible] vertegenwoordigende, maken deze Commissie uit. De landhuishoudkundige be[illegible] langen van het gewest zooveel doenlijk bevorderlijk te zijn, is hare schoone [illegible] maar hoogst moeijelijke taak, zij neemt dezelve eershalve op zich.

Om haar doel te bereiken en wetende dat eene vereeniging van de meest [illegible] gelijke krachten, de stoffe het best beheerscht, deelt zij gaarne de eer harer werkzaamheden met alle hare gewestgenooten, welke het welzijn dezer landbouwende provincie ter harte gaat. Zij stelt zich daarom in verband met en [illegible] het hoofd eener Maatschappij van Landbouw en Veeteelt; de meestmogelijke deelneming zal de beste waarborg voor een gewenschten uitslag zijn. De contributie van *f* 2,50 betrekkelijk gering als zij is, strekt tot bevordering van proefnemingen, premien, het aanschaffen van proefhoudende werktuigen, voordeel aanbrengend vee en dergelijke.

In ieder district vestigt zich eene Afdeeling dezer Maatschappij; zij regelt hare bijzondere werkzaamheden.

Om zich een meer bepaald denkbeeld dezer Maatschappij te kunnen vormen, volgt hier eene schets der statuten, door Gedeputeerde Staten medegedeeld, zoo noodig later door de leden van de Maatschappij van Landbouw vast te stellen, werwaarts wij kortheidshalve verwijzen. De beperkte ruimte laat ons niet toe de statuten in haar geheel te doen plaatsen, wij doen dus eene extractsgewijze mededeeling volgen. *)

Deze Maatschappij opent een gunstig vooruitzigt, zij paart nut aan genoegen, arbeid aan voordeel, oefening aan wetenschap, beschaving aan een edel volksbestaan. Honderd leden zich tot de oprigting verbindende, zal de Maatschappij als gevestigd beschouwd worden. Van haar bestaan zal het afhangen, de tentoonstellingen van onze nuttige en voordeel aanbrengende diersoorten, werktuigen van landbouw, of daarmede in betrekking staande, waartoe de Commissie van Landbouw zelve *f* 1000 zal kunnen aanwenden, in Junij 1852, *dan of later* op breeder schaal, of met beter gevolg te doen plaats hebben, weshalve wij daartoe geroepen, allen landbouwers, grondbezitters, belangstellenden, in één woord allen Friezen uitnoodigen tot deze Maatschappij toe te treden, vriendelijk verzoekende, daar waar de lijsten van inteekening aangeboden of ter lezing gelegd zullen worden, dezelve met hunne naamteekening te willen voorzien, of anderzins van dit hun voornemen kennis te geven aan zoodanig lid der Commissie van landbouw als in hun district (kanton) is wonende, vooral indachtig, opdat wij er nog deze hartige spreuk bijvoegen dat het aankomt op de toepassing van ons oud gezegde:

»It iz hier meij sizzen naet to dwaen."

Leeuwarden,
den 20 December 1851.

De Commissie van Landbouw voor de provincie Friesland,
Mr. U. H. WIELINGA HUBER, *President.*
Mr. E. JONGSMA, *Secretaris.*

---

*) De Maatschappij tracht de Landbouw te bevorderen door het bekend maken van verbeteringen in den Landbouw, en de uitvinders of bevorderaars daarvan door premien aan te moedigen. Ieder kan lid worden tegen eene jaarlijksche contributie van *f* 2,50, terwijl er ook honoraire leden kunnen worden aangenomen. De leden mogen medediugen naar de uitgeloofde premien, de inzenders van werktuigen enz., worden in bepaalde gevallen belooningen toegekend. Het Hoofdbestuur bestaat uit den tijdelijken Voorzitter en de overige leden der Commissie, benevens een lid uit elke afdeeling, met eenen algemeenen Secretaris en Penningmeester, welke laatste zakelijke waarborg voor de kas stelt. — In elke kring kiezen de leden der maatschappij een bestuur der afdeeling ten getale van 13, waaronder de bijzondere Secretarissen en Penningmeester dier afdeeling begrepen zijn, terwijl het lid der Prov. Commissie in dit district der Afdeeling voorzit en bij ontstentenis van deze den Vice-president, die door de leden wordt benoemd. Uit deze Afdeelingen wordt benevens den president één lid ter Algemeene Vergadering afgevaardigd. De stemmingen geschieden in deze Afdeelingen bij volstrekte meerderheid. De plaats voor het houden eener Jaarlijksche Algem. Vergadering zal jaarlijks door het Hoofdbestuur worden aangewezen. Prijs-uitlovingen worden door het Hoofdbestuur geregeld, hetwelk bij ongenoegzaam fonds eene bijdrage van de provincie tracht te verkrijgen. De helft der contributien worden gesteld in handen van het Hoofdbestuur, terwijl de wederhelft bij de afdeelingen verblijft. De Maatschappij geeft een jaarlijksch verslag van het door haar verrigtte. De Afdeelings-besturen zullen moeten vergaderen in April, Augustus en December; overigens naar goedvinden. Zij zenden een jaarlijksch verslag van hunne werkzaamheden in aan het Hoofdbestuur. Jaarlijks wordt de dag en plaats der Algem. Verg. en tentoonstelling door het Hoofdbestuur, na gehouden overleg met de afdeelingen in de Courant bekend gemaakt. Uit iedere afdeeling wordt door het Hoofdbestuur een Lid tot de Commissie van beoordeeling der ten toongestelde voorwerpen gekozen, welke Commissie gepresideerd wordt door een der Afdeeling-Voorzitters; terwijl zij een' Secretaris uit haar midden kiest. Deze Commissie doet daarna van hare beoordeeling verslag. De Afdeeling waar de tentoonstelling plaats heeft, wordt van de tentoonstelling uitgesloten. Voorwerpen waarvoor prijzen worden uitgeloofd, bestaan uit vee, gevogelte en nieuwe of verbeterde werktuigen van den landbouw.

DIAKENEN DER EVANGELISCHE LUTHERSCHE GEMEENTE te *Leeuwarden*, brengen door dezen ter kennisse, dat met toestemming van het Edel Achtbaar Bestuur dezer Stad, het jaarlijks WINTER-COLLECT ten behoeve hunner armen, zal worden gehouden op Woensdag den 24 December e. k.

De voortdurend bewezen milddadigheid, doet hun bij de steeds meerder wordende behoeften, nu ook weder met vertrouwen dit Collect aan de welwillenheid hunner mede-ingezetenen aanbevelen.

Leeuwarden,
den 18 December 1851.

Namens Diakenen,
P. R. CABBOES, *Praes.*

Hulpbank te Leeuwarden.

De Ondergeteekenden, door de Leden benoemd tot Bestuurders van deze Inrigting, kunnen met genoegen melden, dat genoemde Hulpbank, daargesteld tot aanwakkering van eerlijkheid en vlijt bij min-vermogenden, en alzoo tot voorkoming van armoede, alhier is gevestigd, en binnen kort in werking zal komen.

Prijsstellende op den reeds ondervonden bijval, noodigen zij hunne stadgenooten, die, ten voorschreven einde, nog Renteloоze Aandeelen wenschen te nemen of Giften te schenken, minzaam uit, tot de Vereeniging toe te treden, en zich deswege te vervoegen bij een' der Bestuurders.

Leeuwarden,
den 20 December 1851.

R. D. SMEDING. — E. J. BRUINSMA.
C. VAN EIJSINGA. — O. O. GORTER Fzn.
Mr. H. R. WARMOLTS. — A. VAN BUUREN.
J. VAN ASSEN. — J. DE WAL.

KOFFIJHUIS DE NEDERLANDEN.

SOIRÉE MUSICALE,

ONDER DIRECTIE VAN DEN HEER *P. WEDEMEIJER*,

Op *Vrijdag* den 26 December 1851, 's avonds 7 uur. Entrée voor een' Heer 49 Cents, een Heer en eene Dame 49 Cents, meerdere Dames ieder 25 Cents.

De Koffijkamer is op dien avond gesloten. G. DE KOE.

FERWERD, den 11 December 1851. Heden morgen werd ons door Gods vaderlijke goedheid een tweede DOCHTERTJE geschonken.

E. U. THODEN VAN VELZEN.
Eenige kennisgeving. W. W. THODEN VAN VELZEN — BERGMANN.

*** Heden beviel van eene DOCHTER JOHANNA VAN HECK, Echtgenoote van
Leeuwarden, den 19 December 1851. H. A. NIJLAND Hz.

*** Heden morgen verloste zeer voorspoedig van een' welgeschapen Zoon, JOHANNA OOSTERBAAN, geliefde Echtgenoote van
Sneek, den 20 December 1851. O. VERWER.
Eenige kennisgeving.

*** Heden verloste van een' welgeschapen ZOON S. T. DE BOER, geliefde Echtgenoote van
Weidum, den 21 December 1851. S. K. BANGMA.
Eenige kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.

, Heden ontvingen wij tot onze groote droefheid, het treurig berigt uit de West-Indien, dat, aan de aldaar heerschende ziekte overleden is, onze eenige hartelijk geliefde Zoon SIJBRAND BREUGEMAN, in den ouderdom van ruim 20 jaren.

Dokkum, den 8 December 1851.

S. G. OBMA.
T. S. BAKKERS.
Wed. R. BREUGEMAN.

Vrienden en Bekenden gelieven deze kennisgeving als bijzondere tot hen gerigte, aan te nemen.

, Heden ontsliep, zacht, en zoo wij nederig hopen, zalig, mijn teedergeliefde Echtgenoot, de Eerzame BOEIJEN KLAASES WASSENAAR, in leven Erfgezeten Landbouwer, en Lid van den Raad der gemeente het Bildt. Allen, die den overledene gekend hebben, zullen met mij gevoelen, wat ik, zijne twee nog jeugdige Kinderen, zijne bejaarde Moeder, de naauwe Betrekkingen en de Maatschappij in hem verlies. Hij bereikte den bloeijenden leeftijd van 31 jaren, waarvan ik met hem slechts $8\frac{1}{2}$ jaar, de vrucht van het huwelijksgeluk mogt smaken. De Heer in wiens hand leven en dood is, en wien het behaagde hem zoo vroeg van mij te doen scheiden, sterke mij om met gelatenheid, deze zware slag, de zwaarste mijns levens te dragen.

St. Jacobi-Parochie, den 18 December 1851.

M. S. HOEKSTRA,
Wed. B. K. WASSENAAR.

, Heden overleed te Bolsward, ten huize van mijne Zuster Mejufvrouw de Wed. KANNÉE, na een smartelijk lijden van zes dagen, mijne veelgeliefde jongste Dochter NEELTJE, in den jeugdigen leeftijd van ruim twaalf jaren. Hevige zenuw-koortsen maakten een einde aan haar voor mij zoo dierbaar leven: te zwaarder valt mij deze slag, daar in ruim twee jaren zes van mijne naaste betrekkingen de lieve afgestorvene zijn voorgegaan.

Arum, den 16 December 1851. B. S. IJETSENGA.

, Heden behaagde het den Heer, in zijnen, voor ons ondoorgrondelijken raad, tot mijne en kinderen en verdere betrekkingen diepe smart, door den dood van ons weg te nemen, mijne innig geliefde Echtgenoote en Kinderen zorgdragende Moeder, JETSKE LAMMERT VAN DIJK, in den ouderdom van drie en vijftig jaar en zeven maanden, na eene allergenoegelijkste echtvereeniging van ruim een en dertig jaren; evenwel gelovende dat Gods onbepaalde vrijmagt in dezen in het allernaauwste verband staat, met zijne oneindige wijsheid en goedheid, zoo maakt Hij ons bekwaam, met Christelijke onderwerping over deze dierbare te treuren, als diegene welke niet zonder hope over haar henengaan zijn.

IJlst, den 18 December 1851. J. W. OPPEDIJK.

Mede uit naam mijner Kinderen en Behuwdkinderen.

Strekkende deze almede tot algemeene kennisgeving.

, Heden overleed tot onze innige droefheid, ons Dochtertje FROUKJE, oud 2 jaar en 8 maanden.

Sijbrandaburen, den 18 December 1851.

S. GEERTSMA.
J. E. GEERTSMA — VAN WAGENINGEN.

, Het heeft den Vrijmagtigen God behaagd heden morgen van mijne zijde weg te rukken, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot en mijner Kinderen zorgdragende Vader PIETER S. SEVENSMA, in den ouderdom van 74 jaren.

Sneek, den 20 December 1851.

JETSCHE LEIJENAAR,
Wed. P. SEVENSMA.

Familie en Vrienden gelieven deze als bijzondere kennisgeving aan te nemen.

BURGERLIJKE STAND.

Bij den Burgerlijken Stand te *Leeuwarden* zijn van den 16 tot en met den 22 Dec. 1851 aangegeven: 20 Geboren, 15 Overleden, 2 paren Gehuwd.

Opgave der Prijs en Aanvoer van *BOTER*, den 19 December 1851, aan de Stadswaag te Leeuwarden.

BOTER, *f* 35,00. AANVOER, 581/4 234/8 98/16 vaten.

Prijs-Courant der Effecten.

Amsterdam, den 20 *December* 1851.

NEDERLAND.					
Werk. Schuld	$2\frac{1}{2}$ pCt.	$57\frac{11}{16}$	$57\frac{3}{4}$	$57\frac{11}{16}$
Dito dito...	3 »	$67\frac{1}{8}$		
Dito dito ...	4 »	$87\frac{7}{8}$	88	
Amort.-Synd.	$3\frac{1}{2}$ »			
Handel-Maats.......		$107\frac{1}{2}$		
FRANKRIJK.				
Obligatien....	3 pCt.	$59\frac{3}{4}$	$59\frac{7}{8}$	$59\frac{13}{16}$
RUSLAND.				
Ob. bij *H.* $\frac{1798}{1816}$	5 pCt.	$104\frac{5}{8}$		
dito dito $\frac{1828}{1829}$	5 »	$103\frac{1}{2}$		
Dito bij dito..	4 »	$87\frac{7}{8}$		
Geldl. te Londen	$4\frac{1}{2}$ »	$98\frac{3}{4}$		

SPANJE.				
Leen. *Ard.* v. 85 £	5 pCt.	$15\frac{15}{16}$	16	16
» » v. 510 £	5 »	$15\frac{15}{16}$	16	16
» onb. Stukk.	5 »	$15\frac{15}{16}$	16	
»	3 »	$39\frac{3}{16}$		
» Binnenl. à 6/m	3 »	$36\frac{1}{4}$	$36\frac{7}{16}$	$36\frac{1}{4}$
Ardoin Coupon		$8\frac{1}{8}$	$8\frac{3}{16}$	
Passive............		$4\frac{15}{16}$	5	
OOSTENRIJK.				
Metaliek.......	5 pCt.	$71\frac{5}{8}$	72	
» (nieuwe)	5 »	$78\frac{3}{8}$	$78\frac{3}{4}$	$78\frac{1}{2}$
» »	$2\frac{1}{2}$ »	$36\frac{7}{8}$	$37\frac{1}{4}$	
PORTUGAL.				
Te Londen 5 (nu 4)	pCt.	$33\frac{7}{8}$	34	34
»	4 »	$33\frac{1}{8}$	$33\frac{5}{16}$	$33\frac{5}{16}$

Amer. Bank-Act. $8\frac{3}{4}$, $\frac{13}{16}$; Braz. 5 pCt. 94; Dito 1843 5 pCt. 91; Mex. $24\frac{13}{16}$; Gren. $1\frac{3}{4}$ pCt. $14\frac{9}{16}$; 5 pCt. Metal. Letter B. 78, $\frac{3}{8}$, 78; Nederl. Bank-Act. $120\frac{1}{2}$.

Zondag den 21 *December.*

Integralen $57\frac{3}{4}$. 4 pCts. 88. Ardoins à £ 85 16, $\frac{1}{16}$. Dito à £ 510 $16\frac{1}{16}$, 16, $\frac{1}{16}$. Dito Onbep. $16\frac{1}{16}$, 16 Dito Comp. $8\frac{3}{16}$. Binnenl. 3 pCt. $36\frac{1}{4}$. Metal. 5 pCt. 72. Dito nieuwe $78\frac{3}{4}$, $\frac{11}{16}$. Dito La. B $78\frac{3}{16}$. Dito $2\frac{1}{2}$ pCt. $37\frac{1}{2}$. Fransche Oblig. 3 pCts. $60\frac{7}{8}$, 61, $\frac{1}{16}$, $\frac{1}{8}$, $\frac{3}{16}$, $\frac{1}{4}$. Mexik. $24\frac{7}{8}$. Amerik. Bank-Actien $8\frac{13}{16}$, $\frac{7}{8}$, $\frac{15}{16}$.

Bij vrij levendige affaire zijn heden Fransche, op het verhoogde merk van gisteren van Parijs, $1\frac{1}{2}$ pCt. gestegen. In de overige genoteerde fondsen was de stemming wel iets aangenamer, maar de omzet van minder beteekenis.

Prijzen van Coupons en losbare Obligatien.

Metaliek *f* 23,35. Div. in £ St. *f* $11,67\frac{1}{2}$. Fransche *f* $55\frac{3}{4}$. Belgische *f* 56. Pruisische *f* $34\frac{1}{4}$. Hamb. Russ. *f* 36. Russ. in Z. R. *f* $36\frac{3}{8}$. Pools. in *Fl.* *f* $27\frac{1}{8}$.
Stukken à *f* 10 per Stuk *f* 9,60 à *f* 9,70.

ERRATUM. — In de Advertentie van de TREKVEERSCHIPPERS van *HARLINGEN* op *LEEUWARDEN*, (zie vorig nommer dezer Courant) is vermeld: uitgezonderd des Woensdags en Vrijdags, *moest zijn:* uitgezonderd des DINGSDAGS en VRIJDAGS.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD FRANEKER, gedenken op Maandag den 29 December e. k., des namiddags ten 3 ure, op den Raadhuize aldaar, aan de minstaannemenden bij inschrijving en opbod aan te besteden:

De VERBOUWING VAN HET STADS ARMHUIS, met bijlevering van de noodige Materialen, waarvan Bestek en Teekening ter visie liggen op de Stads Secretarij.

Franeker, den 20 December 1851.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
J. BANGA.
Ter ordonnantie van Dezelven,
F. H. BURGHGRAEF.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN HEMELUMER OLDEPHAERT EN NOORDWOLDE, convoceren bij deze de Hervormde Floreenpligtigen van de onderstaande dorpen, om te compareren in hunne respective Kerken, als die van:

Koudum, op Dingsdag den 30 December 1851, voormiddags 11 uur.
Molkwerum, op Vrijdag den 2 Januarij 1852, voormiddags 10 uur.
Warns en *Scharl*, op denzelfden dag, middags 12 uur.
Hemelum, *Mirns* en *Bakhuizen*, op Zaturdag den 3 Januarij 1852, voormiddags 11 uur.
Oudega en *Kolderwolde*, op Dingsdag den 6 Januarij 1852, voormiddags 10 uur.
Nijega en *Elahuizen*, op denzelfden dag, middags 12 uur.

Ten einde een ieder in de hunne: 1°. op te nemen en bij welbevinding te sluiten de Kerkvoogdij-Rekening over den jare 1850; 2°. vast te stellen de staat van Begrooting dier Administratie voor de dienst van 1852; 3°. voor de in de Collegien van Kerkvoogden bestaande vacatures nieuwe te benoemen, en 4°. te besluiten op alle voorstellen die alsdan ter tafel zullen worden gebragt.

Koudum, den 12 December 1851.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
E. VAN ASBECK.
Ter ordonnantie van Dezelven,
T. PLANTENGA, *Secret.*

KERKVOOGDEN DER HERVORMDE GEMEENTE VAN SINTNICOLAASGA, voornemens zijnde een REGISTER VAN DE GRAVEN op het Kerkhof aldaar aan te leggen, roepen bij deze op, de Eigenaren van Graven op dat Kerkhof, om hunne schriftelijke bewijzen van eigendom vóór den 15 Januarij 1852 over te leggen aan den ondergeteekende, zullende bij nalatigheid daarvan, de Graven gerekend worden aan gezegde Kerk te behooren.

Sintnicolaasga, den 20 December 1851. J. HEPKEMA, *Admin.-Kerkvoogd.*

Aan belangstellenden in de oprigting der HUURWAARBORG-MAATSCHAPPIJ te *Leeuwarden*, wordt mits dezen berigt, dat de *tweede Vergadering* zal worden gehouden op Woensdag den 24 December 1851, ten huize van G. DE KOE in het Zaailand aldaar, 's namiddags 4 uur, ten einde: het Concept-Reglement te arresteren, de Maatschappij te vestigen, en tot de benoeming van drie Commissarissen over te gaan.

Inlichtingen zijn inmiddels te bekomen bij de Oprigters dier Maatschappij.

A. WIERSMA.
A. VAN DER PLAATS.
O. F. VAN DER VEEN.

VERPACHTING.

MR. C. WIERSMA, Notaris te Leeuwarden, zal, op *Zaturdag den* 27 *December* 1851, 's middags 12 uur, *ten huize van Castelein, in de Ster, te Leeuwarden*, in het openbaar, voor 3 jaren verpachten:

De OPKOMSTEN van de TREKVAART TOLLEN tusschen Leeuwarden en Dockum.

Conditien te vernemen ten Kantore van den Notaris voornoemd.

Te huur voor den tijd van 3 jaren, den 12 Mei 1852 te aanvaarden:

Eene HUIZINGE en KOEMELKERIJ, met STALLING voor 20 Hoornbeesten, benevens BERGPLAATS voor Hooi en Mest, nabij de Potmargepijp onder Leeuwarden; thans bij *Pieter Thee* in gebruik.

Te bevragen ten huize van Mr. C. WIERSMA, Notaris te Leeuwarden, of ten huize van SJOERD S. HOEKSTRA, te Goutum.

Houtverkooping te Veenklooster en Kollum.

De Notaris ANDREÆ, te Kollum, zal, op Zaturdag den 27 December 1851, te Veenklooster bij *Smeding*, en op Dingsdag den 30 daaraanvolgende te Kollum, bij *H. Westra*, telkens namiddags 2 uur, in het openbaar verkoopen:

Verschillende perceelen HOUTGEWAS, zoo BOSSCHEN als WALHOUT en STAMBOOMEN, alles staande onder de gemeente Kollumerland en Nieuwkruisland. Zullende onder anderen worden verkocht:

Te *Veenklooster:* Ongeveer 30 extra zware mooije lange Beuken Boomen, in de Buitenplaats *Vogelzangstate* aldaar; 28 Appelboomen op het Hornleger van *Taetske Heines Klaver*, op de Triemen onder Westergeest, en voorts eenige perceelen Bosch- en Walhout.

Te *Kollum:* 18 IJpen- en 2 Beuken Boomen, mooi en zwaar Hout, 1 Willig- en 1 Lindeboom (ieder in doorsnede 60 duim), allen te Kollum aan de Vaart; 92 Eiken, bij het Kollumer Verlaat; 4 Eiken en 1 Willig, te Kollum; benevens Bosch- en Walhout.

Verkoop te IJlst.

De Notaris A. HAAGSMA, te Sneek, zal, op Zaturdag den 27 December 1851, 's namiddags 3 uur, ten huize van den Kastelein *U. Noordenbos*, te IJlst, provisioneel verkoopen:

Eene hechte HUIZINGE met ruim ERF en SCHIPHUIS c. a., op een der beste standen te IJlst, wijk B, no. 168, bestaande uit eene Voorkamer, ruime Gang en achter eene ruime LOODS, waarin een beste Regenwatersbak, aan de Zuidzijde eene HALVE STEEG met afzonderlijke Deur aan de straat, en op het Erf een uitmuntenden Put, een Voorkamertje met eene ruime Loods; in gebruik deels bij den eigenaar *L. Hooghiemstra*, en overigens aan *L. Fijlstra*, verhuurd voor *f* 22 in het jaar.

Te aanvaarden 12 Mei 1852; van gemeld Erf kan worden afgegraven 100 à 150 pramen beste Aarde.

De Notaris J. S. BOKMA, te Akkrum, zal, op Zaturdag den 27 December 1851, des avonds ten 5 ure, ten huize van den Kastelein *C. W. Raadsveld*, in de Schans onder Nijehaske, finaal verkoopen:

Eene HUIZINGE en welbeklante BAKKERIJ, met STEDE, GROND en SCHUUR c. a., staande en gelegen te Gersloot, en aldaar gekwot. no. 16*b*; bij *Jacob J. van Dijk* in huur, tot den 12 Mei 1852, en alsdan vrij te aanvaarden; waarop geboden is de som van *f* 1100.

De betaling kan geschieden, als volgt: $\frac{1}{3}$ op den 1 Mei 1852 en de overige $\frac{2}{3}$ gedeelten in 10 jaarlijksche termijnen met rente nevens 5% van den 1 Mei 1852.

De Notaris WAUBERT DE PUISEAU, in de Lemmer, zal, op Zaturdag den 27 December 1851, des avonds te 7 uur in het Heeren Logement, aldaar, in het openbaar verkoopen:

Een WINKELHUIS met BLEEK c. a., op de Langestreek in de Lemmer, W. 1, B. 2, no. 48, sectie A, no. 64; thans bij den Horologiemaker *IJlstra* in gebruik.

Op den twaalfden Mei 1852 vrij te aanvaarden; thans staande op *f* 1461.

De Verkoops-Voorwaarden liggen ter visie ten Kantore van genoemden Notaris.

Verkooping te Burum.

De Notaris BEEKHUIS, te Buitenpost, zal, op Dingsdagen den 30 December 1851, ten huize van *A. K. Wieringa*, Kastelein te Burum, provisioneel en den 13 Januarij 1852, ten huize van *G. M. Dijkstra*, Kastelein aldaar, finaal, telkens des namiddags 4 ure, publiek, ingevolge art. 1223 B. W., presenteren te verkoopen:

1. Eene HUIZING, gekwoteerd no. 28, met ERF en TUIN, aan de Voorstraat te Burum, sectie C, no. 287.
2. 99 roede 20 el uitmuntend WEIDLAND aldaar, aan de Burumervaart, sectie C, no. 403.
3. 98 roede 70 el dito WEIDLAND aldaar, ten Zuiden van het vorige perceel, sectie C, no. 402.

In eigendom behoorende aan *Feike Pieters Tinga* en Kinderen.

NB. Door deze vervalt de annonce der VERKOOP op WOENSDAGEN den 24 Dec. en 7 Januarij e. k. van perceelen 2 en 3.

De Notaris J. C. MANN, te Workum, zal, ten verzoeke van den Heer P. VISSER, Griffier te Hindeloopen, den 30 December 1851, veilen, en den 13 Januarij 1852, finaal, telkens des avonds 6 uur, ten huize van *Schotanus*, Logementhouder te Workum, in het openbaar, tegen genot van strijk- en verhooggeld, presenteren te verkoopen:

Eene uitmuntende goed onderhoudene en in korten tijd veel verbeterde BURGER HUIZINGE, met daaraan verbondene kleine HUIZING, voorzien van: onderscheidene Boven- en Benedenkamers, Slaapkamers, Keuken, Kelder, Regenwatersbakken, Put en meerdere Gerijfelijkheden, bevoorregt met eene VRIJE STEEG en daarachter gelegen grooten TUIN, staande en gelegen zeer voordeelig onmiddelijk bij de Marktbrug te Workum, geteekend wijk A, no. 100, kadastraal sectie A, no. 416, met 7 roede 20 el; bewoond en gebruikt als eigenaars door de Weduwe en Erven van den Heer *Geert Lucas Karsten;* op den 12 Mei 1852 of vroeger te aanvaarden, en zulks voor behoudens zamenvoeging in twee perceelen; alles breeder bij Billetten omschreven.

DEZELFDE NOTARIS, zal, ten verzoeke als boven, op Dingsdag den 30 December 1851, morgens 9 uur, ten sterfhuize van den Heer *Geert Lucas Karsten*, te Workum, bij boelgoed tegen gereed geld, verkoopen:

Een uitmuntenden en wel geconserveerden INBOEDEL, bestaande hoofdzakelijk in: Meubels, Huissieraden, Oost-Indisch-, Engelsch- en Delfsch Porselein, Kabinet, Secretaire, Hoekbuffet, Tafels, Stoelen, Spiegels, Schilderijen, beste Bedden met toe- en aanbehooren, Kussens, Dekens, Bed- en Tafellinnen, Klok, Koper-, Tin-, IJzer- en Aardewerken, enz. enz.; breeder bij Billetten omschreven.

Verkooping te Burum.

De Notaris M. DE VRIES, te Augustinusga, zal, op Zaturdag den 10 Januarij 1852, ten 2 ure na den middag, in de Herberg van *G. M. Dijkstra*, te Burum, op verzoek van WIJTZE ALBERTS ROORDA, veilen en provisioneel verkoopen, de navolgende perceelen VAST GOED, als:

1. Een HUIS, gemerkt no. 33, en ERF, groot 5 roede 10 el, staande en gelegen op het Nieuwkruisland, gemeente Burum, sectie A, no. 429.
2. 1 bunder 51 roede 30 el WEILAND aldaar, no. 422.
3. 1 bunder 15 roede 90 el BOUWLAND, bij de Kolk aldaar, no. 421.
4. 1 bunder 38 roede 60 el WEIDLAND aldaar, no. 409.
5. 1 bunder 36 roede DITO aldaar, no. 410.
6. 88 roede 40 el DITO, te Burum, sectie C, no. 390.
7. 77 roede 20 el DITO aldaar, no. 399.

Alles breeder bij Biljetten omschreven.

De Notaris LEDEBOER, te Bolsward, zal, op Zaturdag den 27 December 1851, des avonds ten 7 ure, in het Logement *de Wijnberg* aldaar, finaal verkoopen:

1. Eene HUIZINGE met TUIN en ERF c. a., aan den grooten Dijlakker te Bolsward, geteekend letter C, no. 317, Kad. gem. Bolsward. sectie A, no. 228, uitgang hebbende aan den Stadswal, bestaande uit: ruime Gang, drie Benedenkamers, Kelder en achter Bovenkamer, ruime en hechte Zolder, Keuken, Mangelkamer, Turfzolder; voorts BINNENPLAATS met 2 Regenbakken en 2 BLEEKVELDEN; door wl. Mej. de Wed. *L. Wiarda* bewoond geweest; in de grondlasten aangeslagen voor *f* 11,18.
2. Eene HUIZINGE en ERF c. a., aan de Wipstraat binnen Bolsward, Kad. sectie A, no. 379; door den eigenaar *P. T. v. d. Meulen* en anderen bewoond; in de grondlasten aangeslagen met *f* 7,80.
3. Eene HUIZINGE en ERF c. a., in het Laag te Bolsward, letter E, no. 604. Kad. sectie A, no. 479, belast met eene jaarlijksche Grondpacht van 4 Gld. aan de Broerekerk aldaar; verhuurd aan *D. Dijkstra* en *K. Kramer* voor *f* 62 jaars.

Deze 3 perceelen den 12 Mei 1852 vrij te aanvaarden.

Te huur bij geslotene briefjes,
voor drie jaren:

Een MELKPLAATSJE, te Bovenknijpe, groot ongeveer 7½ bunder; eigen aan de Doopsgezinde Gemeente Bovenknijpe.

De briefjes in te zenden vóór of op 10 Januarij 1852, en Conditien te vernemen bij den Boekh. H. A. SIEBENGA.

Te huur of uit de hand te koop:

Een modern HEEREN HUIS, bestaande in: Twee Beneden- en twee Bovenkamers, ruime Droog- en Turfzolder, waarboven Vliering; voorts Kelder, Keukentje, Plaats, Regen- en uitmuntend Welwater, en verdere gerijflijkheden.

Nader te bevragen in de Schrans no. 127.

Uit de hand te koop:

Eene HEKTJALK, op nieuw vertimmerd, met Zeil en Treil, groot 58 ton; een JAGTSCHIP, met eenen compleeten INVENTARIS, groot 28 ton; liggende beide in de Haven te Harlingen. Informatien zijn te bekomen bij H. MEIJER, Zaakwaarnemer aldaar.

Oproeping van Crediteuren.

Krachtens bevelschrift van den Edel Achtb. Heer Regter-Commissaris in het faillissement van DAVID JANS SLUITER, Koopman en Molenaar te Leeuwarden, van den 19 December 1851, worden bij dezen opgeroepen alle, zoo bekende als onbekende Crediteuren in opgedacht faillissement, de bevoorregte en de pand- en hypotheek-hebbenden daaronder begrepen, om in persoon of bij behoorlijk gevolmagtigde, te compareren in het Paleis van Justitie te Leeuwarden, op *Vrijdag den negenden Januarij* 1852, des voormiddags te *tien* ure, ten einde alsdan hunne schuldvorderingen op dien boedel ter verificatie in te leveren.

De Curatoren in opgemeld faillissement,
R. ATTEMA.
J. L. SCHOTBORGH. SIMON.

FAILLISSEMENT.

Bij vonnis van de Arrondissements-Regtbank te Heerenveen, dd. 12 December 1851, behoorlijk op de Expeditie geregistreerd, is REINDER ANDRINGA, Koopman te Lippenhuizen, verklaard te zijn in staat van faillissement, te rekenen met den 11 December 1851 te zijn ingegaan; zijnde benoemd tot Regter-Commissaris den Edel Achtbaren Heer Mr. CHRISTIAAN HENDRIK SOPHIAS VAN BOELENS, Lid der gemelde Regtbank en tot Curator ANTONIUS REIJNIER VAN VOORST, Notaris te Heerenveen.

De Curator voornoemd,
A. R. VAN VOORST.

De Ondergeteekende voornemens zijnde, zich met 1 Januarij e. k. alhier te vestigen als COMMISSIONNAIR IN EFFECTEN, neemt de vrijheid, zulks bij deze ter algemeene kennis te brengen, en zich in de gunst en het vertrouwen zijner geëerde Stad- en Landgenooten aan te bevelen.

Harlingen, December 1851.
P. POSTHUMA,
aan de Zuiderhaven, wijk H, no. 157.

Aan den Houthandel.

De Belanghebbenden worden hiermede verwittigd, dat alles betreffende den HOUTHANDEL voortaan door ons zelven zal worden gedreven, en de verschuldigde gelden ook alleen door ons zelven zullen worden ingecasseerd.

F. K. DE VRIES & ZOON.

In de Weerdt, no. 29, te Leeuwarden:

VILTSCHOENEN, gemakkelijk, warm en goedkoop.

GOM-ÉLASTIQUE OVERSCHOENEN ondoordringbaar, en van zeer netten vorm.

WATERSTOVEN, VOETZAKKEN en DAMES-TASSCHEN, benevens meerdere fijne Engelsche en Fransche Voorwerpen, als: Dames Portefeuilles, zwart met perl d'amour Bouquets, Papeteries, fijn Carton-Werk, Haak-Werk en Quadrille-Doozen.

Brillante KANDELABRES, KANDELAARS, BLAKERS etc. in Porselein, Verguld, Brons oxidé en Fer de Berlin, en vele fijne GALANTERIEN en PARFUMERIEN.

WASKAARSEN en WASLICHTEN in alle soorten, differente CHOCOLADE, PEPERMENT.

SIROOP DE PUNSCH, MARASCHINO, CRÊME DE VANILLE, RATAFIA, KIRSCHWASSER en verdere LIKEUREN.

Alles dagelijks vrij te bezigtigen om zich van de goede sortering te overtuigen.

J. J. VAN HAAGEN.

Heden is alhier gearriveerd bij SEMLER, in het Lands Welvaren, Madame LOTTJE, met eene partij SAXISCHE KANARIEVOGELS.

De Ondergeteekende maakt aan zijne geëerde begunstigers in Friesland bekend, dat hij hen weder, als vroeger, zal bezoeken, waartoe hij zich minzaam aanbeveelt.

J. DREIFUSZ,
Gezigtkundig Brillenmaker.

216de STAATS-LOTERIJ,
waarvan de Trekking begint den 5 Januarij 1852.

Bij de Ondergeteekenden, in de vorige Loterij de Prijs van *f* 20,000, benevens meer andere getrokken zijnde, zijn thans de LOTEN voor de aanstaande Trekking weder te bekomen — en het Contraboek ter inzage.

Voor originele Loten wordt verzocht vroegtijdige opgave te doen.

Erven P. DE VRIES Pz.,
bij 't Stadshuis te Leeuwarden,

Heden ontvangen Engelsche GOM-ELASTIQUE OVERSC[illegible] en Dames, welke in een ieders attentie worden aanb[illegible]

Leeuwarden, den 22 December 1851.
J. W. STERKEN[illegible]
Schoen- en Laarzenmaker, [illegible]

Bewonderenswaardige genezing
van een open been na zestig jaren lijdens, door de Pillen en Zalf van HOLLOWAY.

De heer *Barker*, woonachtig te Drypool op de Gresham plaats no. 5, k[illegible] op zijn 18jarigen leeftijd eene open wond aan een zijner beenen, welke [illegible] ter tot eene etterende verzwering vormde, en gedurende zijn geheel leven [illegible] langzaam toenam tot in een ouderdom van 80 jaar, als wanneer hij op het [illegible] been niet meer kon staan. Toen besloot hij nog de Pillen en Zalf van *Holloway* te gebruiken, na te vergeefs alle andere middelen in het werk gesteld te hebben, en werkelijk heeft dit uitmuntend geneesmiddel hem zoo volkomen hersteld, dat hij thans in staat is als een man van 50 jaren te gaan.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

DOOSJES PILLEN van *f* 0,90, *f* 2,10, *f* 3,30, *f* 7,75, *f* 15,50, *f* 28,50.
POTJES ZALF van - 0,90, - 2,10, - 3.30, - 8,15, - 15,90, - 28,90.

Zijn op *franco aanvrage, à contant*, te bekomen: aan het Hoofddepôt, bij den Heer J. STRAATMAN, te 's Hertogenbosch; J. C. H. VAN HARINXMA, te Leeuwarden; Wed. H. A. BINKSMA, te Harlingen; M. GAARBEEK, te Groningen; H. P. A. VAN GORCUM, te Assen, alsmede te Londen, Strand 244, *Holloway's Etablissement.*

In eene MANUFACTUUR-AFFAIRE wordt tegen Maart aanstaande gevraagd een BEDIENDE, welke tevens genegen is om eenige REIZEN in de provincie *Friesland* waar te nemen. Gegadigden worden verzocht zich met *franco brieven onder letters A. K.* te adresseren bij A. VAN ZUIJLEN, te *Leeuwarden.*

Een SMIDSKNECHT, zijn werk verstaande en vlug kunnende Paardenbeslaan, kan met Mei e. k. vast werk bekomen bij Gebr. PELSMA, te Balk.

Een SMIDSKNECHT, zijn werk geheel of ten deele verstaande, kan van stonden aan vast werk bekomen bij H. VAN DER BRUG, te Gorredijk. Brieven franco.

Twee WAGENMAKERSKNECHTEN, hun werk verstaande, kunnen op Mei aanstaande vast werk bekomen bij IJEDE HETTEMA, Mr. Wagenmaker in de Schrans bij Leeuwarden.

Een BAKKERSKNECHT, zijn werk ten deele verstaande, kan dadelijk werk bekomen bij GERBEN J. HALBERTSMA, te Grouw.

***** Bij G. T. N. SURINGAR, Boekdrukker en Boekverkooper te Leeuwarden, is van de pers gekomen:

REISPENNING OP DEN LEVENSWEG,
een boekje voor allen;
door
Ds. C. VAN SCHAICK.

De prijs is 60 Cent.

***** Bij F. HOLTKAMP, Boekdrukker en Boekverkooper te Sneek, is heden te bekomen voor *f* 2,40 in plaats van *f* 6,50: Het algemeen gezochte Werk, G. G. BREDOW, *KORT BEGRIP DER ALGEMEENE GESCHIEDENIS* of *Verhaal der merkwaardigste gebeurtenissen uit dezelve;* naar den 8sten Hoogduitschen druk in het Nederduitsch bewerkt en met aanteekeningen vermeerderd, door J. VAN WIJK ROELANDSZOON. 2 Deelen.

***** J. CAMPEN, Boekdrukker en Boekverkooper te SNEEK, heeft uitgegeven en in alle Boekwinkels voor *f* 1,20 verkrijgbaar gesteld, *een Gedeelte* van een werk, getiteld:

Beknopt Overzigt van
DE GEMEENTE-WET,
IN HARE BEGINSELEN EN UITVOERING, MET EEN BEREDENEERD ALPHABET HARER BEPALINGEN, DOOR OPHELDERINGEN TOEGELICHT.

Bevattende een beknopt overzigt van de *Beginselen* der Wet, in de *Grondwet* aangewezen en van dat, hetgeen dienvolgens de Wet *moest* inhouden; vervolgens hetgeen de Wet inhoudt; daarop volgt een Alphabetisch Register harer bepalingen, voorzien van *Toelichtingen;* nu volgen als uitvloeisels der Wet, Concepten van Reglementen van Orde en van Instructiën, terwijl alles besloten wordt door Bijlagen, waaronder Modellen voor te houdene Registers. Zamengesteld door

Mr. S. A. VERWEIJ,

Procureur bij de Arrondissements-Regtbank te *Sneek*, Lid van de Provinciale Staten van *Friesland* en van den Gemeente-Raad te *Sneek.*

Het vervolg van dit werk is reeds ter perse, en zal voor 10 Cents het vel druks worden afgeleverd, terwijl, in geen geval, het geheele werk den prijs van *f* 2,50 zal overschrijden.

***** In alle Boekwinkels is door G. B. VAN GOOR, te Gouda, verkrijgbaar gesteld de eerste aflevering met Prospectus van een nieuw

Geographisch Woordenboek
DER GEHEELE AARDE,
DOOR
J. KRAMERS, Jz.
IN ÉÉN BOEKDEEL COMPLEET.

Tegen den zeer geringen prijs van 15 Gulden.

Dit Woordenboek, naar de *nieuwste* en *beste* in- en uitlandsche bronnen met de meeste zorg bearbeid door eenen voor die taak allezins berekenden Schrijver, zal, ondanks zijn betrekkelijk geringen omvang (ten gevolge zijner fraaije typographische uitvoering slechts *één lijvig Boekdeel*), al het belangrijke en wetenswaardige uit de Aardrijkskunde, Statistiek en Volkenkunde bevatten, dat elders den inhoud van *vele boekdeelen* uitmaakt, en alzoo voor ieder eene zoo gemakkelijke als getrouwe Vraagbaak zijn.

***** Door K. FUHRI, te 's Gravenhage, is uitgegeven en verzonden:

NEDERLANDSCHE KEUKEN-ALMANAK
VOOR HET
SCHRIKKELJAAR 1852.

INHOUD: Een uitvoerige Kalender. — Opgave van vleesch, visch, gevogelte, groenten enz. voor iedere maand des jaars. — Voorschriften ter bewaring van eetwaren. — Voorschriften om puddingen enz. te maken. — Art. 1637—1639 uit het Burgerlijk Wetboek. — Woorden uit den Bijbel. — Nederlandsche maten en gewigten enz. enz.

Deze Almanak, gedrukt *in plano* op goed, stevig papier, is bij alle Boekhandelaars in het Rijk à 20 CENTS verkrijgbaar.

***** De Boekhandelaar E. IPPIUS FOCKENS, te Franeker, verzendt heden aan de Inteekenaars:

DE FRYSCE HUESFRJEUN 1851. 6de Jefte, met Titel, Omslag en Algemeene Inhoud,

benevens Prospectussen van de 2de Jaargang, welke weder zal worden uitgegeven in Afleveringen van drie vel druks of 48 pagina's, met gekleurd Omslag.

De ruime bijval welke dit Tijdschrift reeds dit eerste jaar heeft mogen ondervinden, stelt den uitgever in staat, aan hetzelve eenige meerdere kosten te besteden, waarom hij besloten heeft, hetzelve voor het vervolg op zwaarder papier te drukken. — Hij berigt hierbij tevens dat, ten gevolge eener nieuwe overeenkomst met den Redacteur, er voortaan tot het plaatsen van Bijdragen van anderen, in *de Huesfrjeun* slechts eene bepaalde ruimte zal afgezonderd worden.

De prijs van iedere aflevering is 25 Cts. bij Inteekening, de geheele jaargang dus slechts *f* 1,50.

Van de *FRYSCE HUESFRJEUN* 1851, gebonden in cartonnen band, zijn nog eenige Exempl. verkrijgbaar voor *f* 1,80.

Door bovengenoemden is ook uitgegeven en algemeen aan HH. Boekhandelaars verzonden:

DE BYE-KOER, Frysk Jierboekje foar 1852, *f* 0,30.

In deze jaargang vindt men onder vele fraaije ingezondene stukken, ook dat van WALING DIJKSTRA, *Oentank is 't Lean fen 'e Wrald*, en van J[illegible] Sapike, »*Dat gedicht is mat earst,*" *sei de man, en do bruide er syn jonge.*

WALING DIJKSTRA, Winterjounen by Gealeboer, *f* 0,50.

De Koopers van het zoo gunstig bekende werkje *It Boasmiel by Gealeboer*, van denzelfden schrijver, zullen zich ook zeker dit aanschaffen.

TER LEEUWARDER COURANTDRUKKERIJ.